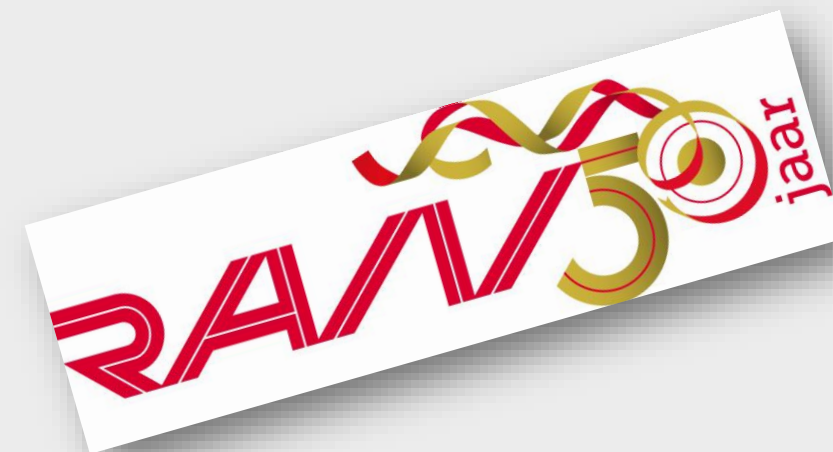
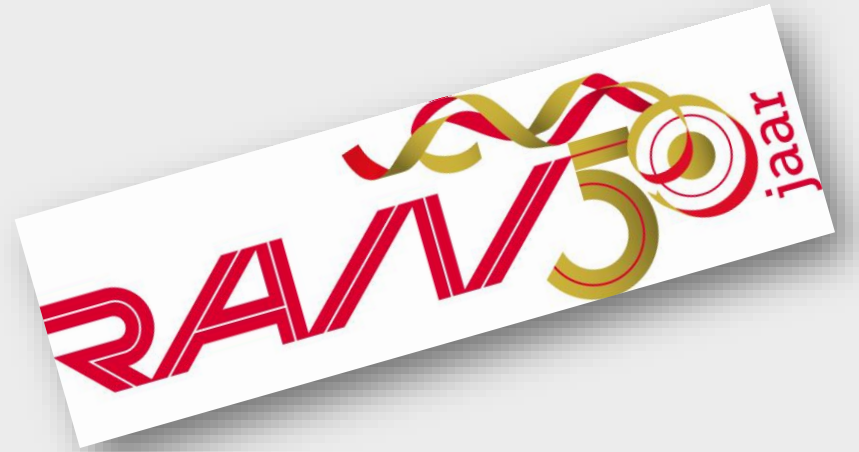

Presentatie Raamovereenkomsten

Ga naar: [menti.com](https://www.menti.com) en voer de code in of gebruik de QR code

Code: 13 94 18 4

Gids Proportionaliteit

Artikel 1.1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

...

raamovereenkomst: een schriftelijke overeenkomst tussen een of meer aanbestedende diensten of speciale-sectorbedrijven en een of meer ondernemers met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden inzake te plaatsen overheidsopdrachten of speciale-sectoropdrachten vast te leggen;

...

Kaders raamovereenkomst

- RvA uitspraak 17-12-2021:
"...het is niet toegestaan om aan derden opdrachten te verstrekken die onder de raamovereenkomst vallen..."
- Maximaal 4 jaar (incl. verlengingen)

EROW

Voorbeelden geschikte projecten

RAW-raamovereenkomsten zijn bijvoorbeeld geschikt voor:

- Onderhoud aan asfalt, straatwerk, rioleringen, bomen enz...
- Gladheidbestrijding
- Herstellen geleiderail na aanrijding
- ...

Wanneer kiezen voor een RAW-raamovereenkomst?

Een geschikte contractvorm indien...

- budget bekend is
- omzetverwachting in te schatten is
- aard van de meest voorkomende werkzaamheden bekend is

Maar...

- hoeveelheden niet bekend zijn *of*
- tijdstip van uitvoering niet bekend is

Kaders raamovereenkomst

- RvA uitspraak 17-12-2021: "...het is niet toegestaan om aan derden opdrachten te verstrekken die onder de raamovereenkomst vallen..."
- Maximaal 4 jaar (incl. verlengingen)
- Omzetgarantie verplicht bij beschikbaar houden personeel, materieel of materiaal

Gids Proportionaliteit

Voorschrift 3.3.6:
De aanbestedende dienst verlangt bij raamovereenkomsten niet dat inschrijvers personeel, materieel of materiaal beschikbaar houden zonder dat daar een vermindering of vergoeding tegenover staat.

• Raamovereenkomsten kunnen een **disproportionaliteit** tussen maximaal onderhouden de verplichting behouden personeel, materieel, materieel en/of andere zaken beschikbaar te houden over de opdrachten zonder dat daar enige compensatie of vergoeding voor de betreffende ondernemingen wordt betaald. Het kan dus gaan om een **directe verplichting** wanneer de opdrachten in de raamovereenkomsten te reguleren, maar het kan ook gaan om een **indirecte verplichting** onder bijvoorbeeld een leveringsplicht in de raamovereenkomst in opgenomen dat na het op de gang van de andere opdrachten (en, dat men de bij het betreffende personeel, materieel, materieel en/of andere zaken beschikbaar moet houden.

EROW

RAW-raamovereenkomst

met 'reguliere' werkzaamheden

- Op basis van voorcalculatie:
Hoeveelheden en som deelopdracht vooraf bepalen
- Op basis van nacalculatie:
Hoeveelheden en som deelopdracht achteraf bepalen

met werkzaamheden 'op afroep', calamiteiten

- Op basis van nacalculatie:
Snelle (re)actie aannemer gewenst
Bepaling hoeveelheden vooraf niet altijd mogelijk

RAW-systematiek raamovereenkomst

Beschikbaar in de RAW-systematiek:

- Resultaatsbeschrijvingen catalogus paragraaf 10.01 en 10.11
- Standaard RAW-Bepalingen hoofdstuk 01
- Keuzebepalingen catalogus paragraaf 01.21
- Handleiding RAW paragraaf 01.21

RAW-systematiek raamovereenkomst

Op een RAW-raamovereenkomst kan van toepassing zijn:

- De Standaard 2015
- De Standaard 2015 en de actualisering van juli 2016
- De Standaard 2020

Hoe werkt een raamovereenkomst?

RAAMOVEREENKOMST

Bestekpost	Hoev	p.p.e	Totaal
BP1	120 F	€ 5,65	€ 678,00
BP2	100 F	€ 9,54	€ 954,00
BP3	12 F	€ 12,90	€ 154,80
BP4	45 F	€ 34,00	€ 1.530,00
SUBTOTAAL			€ 3.316,80

<u>STAARTKOSTEN</u>			
AK	5%		€ 165,84
W&R	4%		€ 132,67
UK	3%		€ 99,50
KORTING	-10%		- € 331,68
AANNEEMSOM [FICTIEF]			€ 3.383,13

DEELOPDRACHT 1

Bestekpost	hoev	p.p.e
BP2	45	€ 9,54
BP3	25	€ 12,90
BP4	6	€ 34,00

STAARTKOSTEN

AK	5%
W&R	4%
UK	3%
KORTING	-10%

DEELOPDRACHT 2

Bestekpost	hoev	p.p.e
BP1	5	€ 5,65
BP3	7	€ 12,90
BP4	1	€ 34,00

STAARTKOSTEN

AK	5%
W&R	4%
UK	3%
KORTING	-10%

Inschrijvingsstaat

- **Fictieve hoeveelheden:**
 - Om laagste inschrijver te bepalen
 - Bepalen op basis van ervaringen uit het verleden
 - Geven de verhouding van werkzaamheden weer
 - Hebben geen contractuele status (artikel 01.21.01 lid 01b)
- **Staartkosten:**
 - UK, AK, W&R, Korting in % (artikel 01.01.06 lid 03)
 - Geen eenmalige kosten (artikel 01.01.06 lid 03)
 - Geen Stelposten
 - Eventuele RAW en FCK-ct bijdragen

RAAMOVEREENKOMST			
Bestekpost	Hoef	p.p.e	Totaal
BP1	120 F	€ 5,65	€ 678,00
BP2	100 F	€ 9,54	€ 954,00
BP3	12 F	€ 12,90	€ 154,80
BP4	45 F	€ 34,00	€ 1.530,00
SUBTOTAAL			€ 3.316,80
STAARTKOSTEN			
AK		5%	€ 165,84
W&R		4%	€ 132,67
UK		3%	€ 99,50
KORTING		-10%	-€ 331,68
AANNEEMSOM [FICTIEF]			€ 3.383,13

01.21.01 Begrippen

01 Te verstaan is onder:

- b. *fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting*: hoeveelheid resultaatsverplichting die geen deel uitmaakt van de RAW-raamovereenkomst;

Deelopdracht

- Raamovereenkomst leidend
- Exacte werkzaamheden bekend (resultaatsverplichtingen)
- Hoeveelheden bekend
- Omvang bekend
- Uitvoeringstermijn samen vaststellen (overeenkomen)

DEELOPDRACHT 1

Bestekpost	hoev	p.p.e
BP2	45	€ 9,54
BP3	25	€ 12,90
BP4	6	€ 34,00

STAARTKOSTEN

AK	5%
W&R	4%
UK	3%
KORTING	-10%

DEELOPDRACHT 2

Bestekpost	hoev	p.p.e
BP1	5	€ 5,65
BP3	7	€ 12,90
BP4	1	€ 34,00

STAARTKOSTEN

AK	5%
W&R	4%
UK	3%
KORTING	-10%

Raamovereenkomsten in RAW: aandachtspunten

Beoordeling inschrijvingen op....

- Volledigheid
- Uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen
- Aanbieding:
 - Gunningscriteria EMVI (beste prijs-kwaliteitverhouding, laagste kosten op basis van kosteneffectiviteit of laagste prijs)
 - Beoordeling inschrijvingsstaat (artikel 01.01.07) op voldoen aan artikel 01.01.06 (Let op: **opnemen in inschrijvingsleidraad!**)

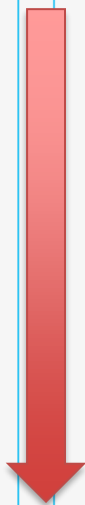
02 In elke op te geven prijs per eenheid moeten alle kosten zijn begrepen die voor het tot stand brengen van de resultaatsverplichting moeten worden gemaakt, met inbegrip van de tot die resultaatsverplichting behorende (gebundelde) bestekspost(en), doch met uitzondering van de in het lid 03 van dit artikel bedoelde kosten.

Tenzij hiervoor een afzonderlijke voorziening in de overeenkomst is opgenomen, moeten in de op te geven prijs per eenheid of in het op te geven totaalbedrag tevens de eventuele opbrengsten zijn begrepen die aan de aannemer verblijven en die voortkomen uit het voldoen aan de desbetreffende resultaatsverplichting.

03 In een prijs per eenheid mogen geen uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en korting zijn begrepen. Na het subtotaal mogen geen eenmalige kosten worden opgenomen. Uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en een eventueel door de inschrijver gegeven korting worden opgenomen na het subtotaal in de vorm van een percentage ten opzichte van het subtotaal afgerond op een tiende en met vermelding van het daaruit volgend bedrag.

Verkeersmaatregelen

deficode						teksten	een
1	2	3	4	5	6		
						<p>Toep. van afzetting(en) op enkelbaansweg. Ten behoeve van: <i># Bijv. vermelden de werkzaamheden volgens bestekspostnr(s). ter plaatse van</i> <i>Deze beschrijving alleen gebruiken in situaties dat de daarop betrekking hebbende werkzaamheden korter duren dan vier weken.</i> <i>Indien gebruik moet worden gemaakt van een tijdelijke verkeersregelininstallatie en/of tijdelijke verlichting dit vermelden en verwijzen naar het (de) betreffende bestekspostnr(s).</i></p>	
1						<p>Stationaire afzetting volgens CROW-publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' figuurnummer # <i>Nadere omschrijving van de verkeersmaatregel met vermelding van figuurnummer en uitgangspunten volgens publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' zoals: soort werk, tijdsduur categorie en lengte van het werkvak.</i></p>	
2						<p>Afzetting volgens tekeningnummer(s). # <i>Tekeningnummers en uitgangspunten zoals: soort werk, tijdsduur categorie, lengte van het werkvak vermelden.</i></p>	
1						<p>Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: $V_{wiu} = 70 \text{ km/h}$</p>	
2						<p>Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: $V_{wiu} = 50 \text{ km/h}$</p>	
3						<p>Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: $V_{wiu} = 30 \text{ km/h}$</p>	
4						<p>Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: $V_{wiu} = * \text{ km/h}$</p>	
				1		<p>Met materiaal van de opdrachtgever # <i>Vermelden waar de materialen ter beschikking worden gesteld.</i></p>	

Indexering prijzen per eenheid

- Doel: volgen algemene prijsontwikkeling in een bepaalde branche
 - Indexeringsregelingen opgesteld omdat risicoregeling lastiger toe te passen bij RAW-raamovereenkomsten
 - Risicoregeling in beginsel niet van toepassing: artikel 01.21.05 lid 05
 - Keuzebepalingen RAW-raamovereenkomsten gebruiken voor indexering
- of:
- risicoregeling par. 01.04 van toepassing verklaren (afwijking 01.21.05). Aanpassingen zijn dan noodzakelijk

Indexering prijzen per eenheid

- Artikel 01.21.10 (Keuzebepalingen):
 - Op basis CBS-prijsindexcijfer(s)
 - Vier verschillende opties voor indexering:
 1. Op alle p.p.e (*lid 01*)
 2. Alleen voor posten binnen bepaalde deelgebieden (*lid 02*)
 3. Optie 2 inclusief wegingsfactoren (*lid 03*)
 4. Opties 2 en 3 inclusief specifieke besteksposten (*lid 04*)
 - Berekeningsmethode in lid 05
- Periodiek (jaarlijks) vooraf herzien van prijzen per eenheid
- Indexering met ingang tweede jaar

Zekerheidsstelling

- Artikel 01. 21.03 (Verlangend zekerheidsstelling RAW-raamovk)
De opdrachtgever verlangt geen zekerheidsstelling op de RAW-raamovereenkomst
- Artikel 01.21.05 (Verstrekken van een deelopdracht)
Lid 04: Van de aannemer wordt geen zekerheidsstelling verlangd op een deelopdracht, tenzij...
- Indien gewenst: zekerheidsstelling regelen in de raamovereenkomst, inclusief voorwaarden

Werkzaamheden op afroep / calamiteiten

Aandachtspunten:

- Hoeveelheden tijdens deelopdracht vaststellen
- Responstijden regelen in raamovereenkomst
- Specifiek afspraken over moment van uitvoeren
- Beschikbaar houden materieel en personeel ('standby'-vergoeding)
- Gereedmaken materieel

Verlenging raamovereenkomst

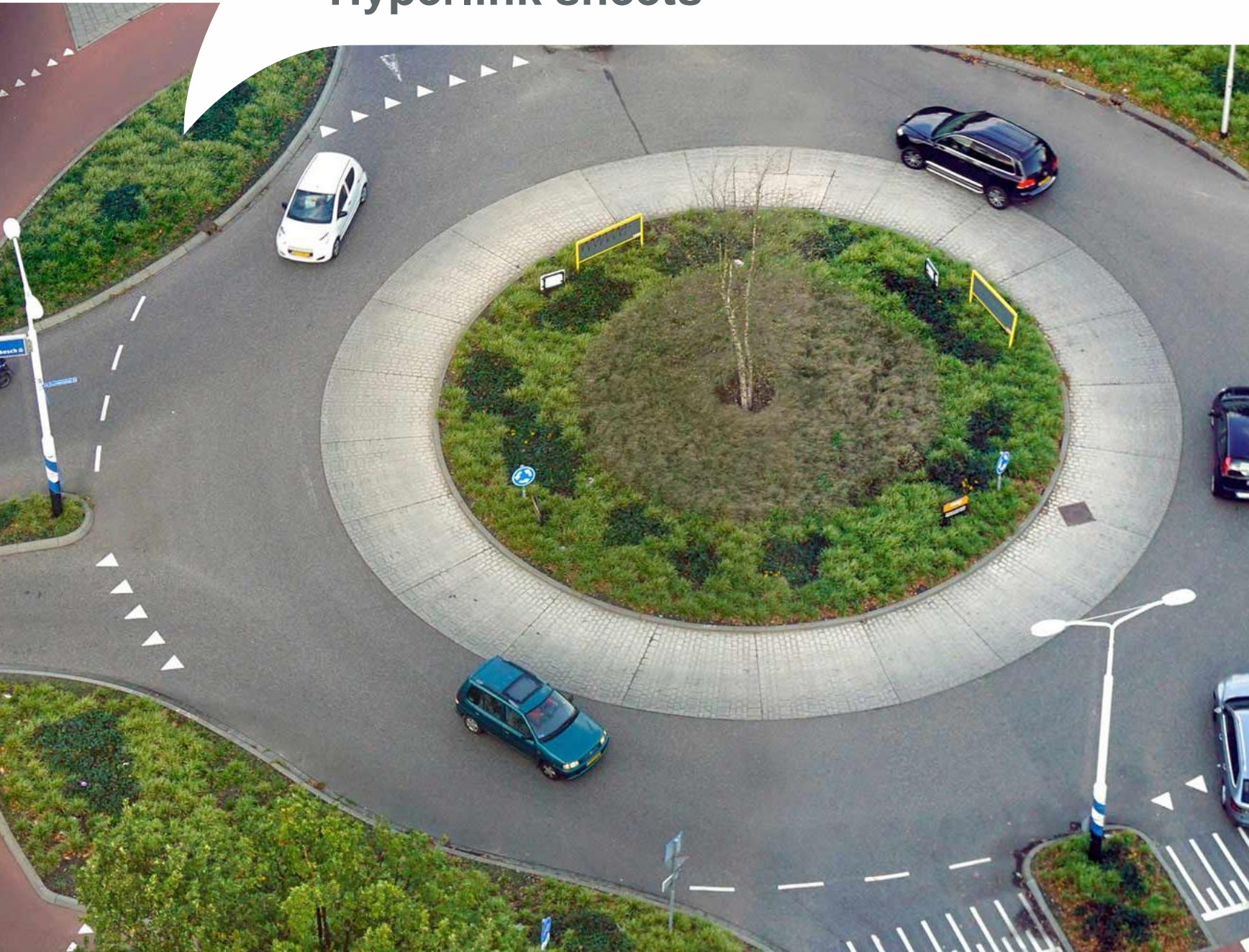
- Verlenging raamovereenkomst op basis van de inschrijvingsstaat.
 - Prijzen per eenheid
 - Percentages, UK, AK, W&R
 - Exclusief percentage Korting (artikel 01.21.04)
- Looptijd inclusief verlenging is niet langer dan 4 jaar
- Voorwaarde verlenging: raamovereenkomst moet in een eventuele verlenging voorzien
- Verlenging bindend voor de aannemer (jurisprudentie)

01.21.04 Verlengen van een RAW-raamovereenkomst

- 01 Het in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentage voor 'korting' is niet van toepassing op de in de RAW-raamovereenkomst vermelde mogelijke verlengingen.

Hyperlink sheets

Kaders raamovereenkomst

- RvA uitspraak 17-12-2021:
“...het is niet toegestaan om aan derden opdrachten te verstrekken die onder de raamovereenkomst vallen...”
- Maximaal 4 jaar (incl. verlengingen!)

Kaders raamovereenkomst

- RvA uitspraak 17-12-2021:
“...het is niet toegestaan om aan derden opdrachten te verstrekken die onder de raamovereenkomst vallen...”
- Maximaal 4 jaar (incl. verlengingen!)
- Omzetgarantie verplicht bij beschikbaar houden personeel, materieel of materiaal

Gids Proportionaliteit

Voorschrift 3.3 A:

De aanbestedende dienst verlangt bij raamovereenkomsten niet dat inschrijvers personeel, materieel of materiaal beschikbaar houden zonder dat daar een omzetgarantie of vergoeding tegenover staat.

- Raamovereenkomsten kunnen tot disproportionaliteit leiden wanneer ondernemers de verplichting hebben personeel, materieel, materiaal en/of andere zaken beschikbaar te houden voor de opdrachtgever zonder dat daar enige omzetgarantie of vergoeding voor de betreffende ondernemers tegenover staat. Het kan dan gaan om een directe verplichting wanneer die expliciet in de contractvoorwaarden is opgenomen, maar het kan ook gaan om een indirecte verplichting omdat bijvoorbeeld een leverplicht in de raamovereenkomst is opgenomen die zo kort op de gunning van de nadere opdracht(en) zit, dat men *de facto* het betreffende personeel, materieel, materiaal en/of andere zaken beschikbaar moet houden.

Omzetgarantie

- Voorschrift 3.3 A (Gids Proportionaliteit)
“De aanbestedende dienst verlangt bij raamovereenkomsten niet dat inschrijvers personeel, materieel of materiaal beschikbaar houden zonder dat daar een omzetgarantie of vergoeding tegenover staat.”
- Artikel 01.21.09 (RAW-catalogus bepalingen)
 - Lid 01: Opdrachtgever garandeert een omzet
 - Lid 02: aannemer krijgt een eventueel verschil uitbetaald
 - Lid 03: aannemer krijgt 10% over het eventuele verschil uitbetaald

Catalogus Bepalingen: omzetgarantie

Artikel 01.21.09

01 De opdrachtgever garandeert dat de aannemer onder de RAW-raamovereenkomst een omzet van ten minste € exclusief omzetbelasting, zal behalen. *Gegarandeerde omzet vermelden. Als lid 01 in de RAW-raamovereenkomst wordt opgenomen, dan ook lid 02 of lid 03 opnemen.*

De bestekschrijver wordt tevens verwezen naar voorschrift 3.3.A van de Gids Proportionaliteit.

02 Als de som van de bedragen van alle verstrekte deelopdrachten verhoogd onderscheidenlijk verlaagd met hetgeen overigens aan of door de aannemer ter zake van de overeenkomst verschuldigd is, lager is dan het in het vorige lid gegarandeerde bedrag, heeft de aannemer recht op een bedrag dat gelijk is aan het verschil van deze totalen. Dit laat onverlet het recht van de aannemer om aanspraak te maken op een hoger bedrag, als hij aannemelijk kan maken dat de kosten van het beschikbaar houden van personeel, materieel, materiaal en andere zaken voor de uitvoering van de redelijkerwijs onder de RAW-raamovereenkomst te verwachten deelopdrachten, hoger zijn dan het in het vorige lid gegarandeerde bedrag. *In geval lid 01 wordt opgenomen, dan keuze maken uit lid 02 en lid 03.*

Lid 02 opnemen als de aannemer recht heeft op het verschil tussen het bedrag van de omzetgarantie en de gerealiseerde omzet.

Lid 03 opnemen als de aannemer recht heeft op 10% van het verschil tussen het bedrag van de omzetgarantie en de gerealiseerde omzet.

03 Als de som van de bedragen van alle verstrekte deelopdrachten verhoogd onderscheidenlijk verlaagd met hetgeen overigens aan of door de aannemer ter zake van de overeenkomst verschuldigd is, lager is dan het in het vorige lid genoemde bedrag, heeft de aannemer recht op een bedrag van 10% van het verschil van deze totalen. Dit laat onverlet het recht van de aannemer om aanspraak te maken op een hoger bedrag, als hij aannemelijk kan maken dat de kosten van het beschikbaar houden van personeel, materieel, materiaal en andere zaken voor de uitvoering van de redelijkerwijs onder de RAW-raamovereenkomst te verwachten deelopdrachten, hoger zijn dan het in lid 01 genoemde bedrag.

In geval lid 01 wordt opgenomen, dan keuze maken uit lid 02 en lid 03.

Lid 02 opnemen als de aannemer recht heeft op het verschil tussen het bedrag van de omzetgarantie en de gerealiseerde omzet.

Lid 03 opnemen als de aannemer recht heeft op 10% van het verschil tussen het bedrag van de omzetgarantie en de gerealiseerde omzet.

Wanneer kiezen voor een RAW-raamovereenkomst?

Een geschikte contractvorm indien...

- budget bekend is
- omzetverwachting in te schatten is
- aard van de meest voorkomende werkzaamheden bekend is

Maar...

- hoeveelheden niet bekend zijn of
- tijdstip van uitvoering niet bekend is

Staffelen van resultaats-beschrijvingen

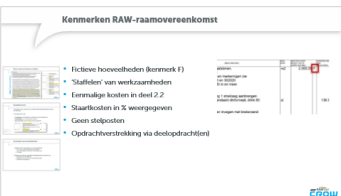
Mogelijke onzekerheden / risico's in kosten door onbekendheid:

- Exacte hoeveelheden
- Omgevingsfactoren
- Moment van uitvoeren

Staffelen = onderverdelen van resultaatsbeschrijvingen op basis van kostenbepalende factoren

Aandachtspunten bij staffelen

- Staffelen bij belangrijke kostenverschillen
- Als de omvang van de werkzaamheden moeilijk is in te schatten
- Functioneel en afhankelijk van soort werkzaamheden
- Afhankelijk van de aard van het werk (ton/m², dag/nacht)
- Eenduidigheid in toedeelbaarheid: definieer wanneer je de resultaatsbeschrijving wel/niet toepast
- Staffelen is geen doel op zich

Eenmalige kosten

Eenmalige kosten opnemen als resultaatsverplichting (bestekspost) boven het subtotaal.

Eenmalige kosten zijn:

- toedeelbaar aan herkenbare activiteiten en/of besteksposten
- noodzakelijk voor een bepaalde activiteit
- niet afhankelijk van de omvang van de productie

401010	100101				Opstellen van een deelopdracht.	keer	20,00	F
		1			Betreft het opstellen van een deelopdracht voor het uitvoeren van de volgende werkzaamheden: omvormen elementenverharding naar groenvoorziening en snoeien bomen			
			1		De som van de deelopdracht is groter dan € 5.000,- en kleiner of gelijk aan € 25.000,-			
401020	101121				Inrichten van werkterrein.	keer	10,00	F
					Betreft het inrichten van het werkterrein voor deelopdrachten met een subtotaal van ten minste € 25.000,- (exclusief de posten inrichten en opruimen werkterrein)			

Verstrekken van een deelopdracht

- Artikel 01.21.05: Verstrekken van een deelopdracht
 - Lid 04: geen zekerheidsstelling wordt verlangd
 - Lid 03: Voorafgaand overleg over uitvoeringstermijn
 - Schriftelijk
- Artikel 01.01.06 lid 04: Ingevulde inschrijvingsstaat doet dienst voor:
 - Berekening som deelopdracht
 - Berekening van de grootte van de betalingstermijnen
 - Vaststellen verrekenprijzen

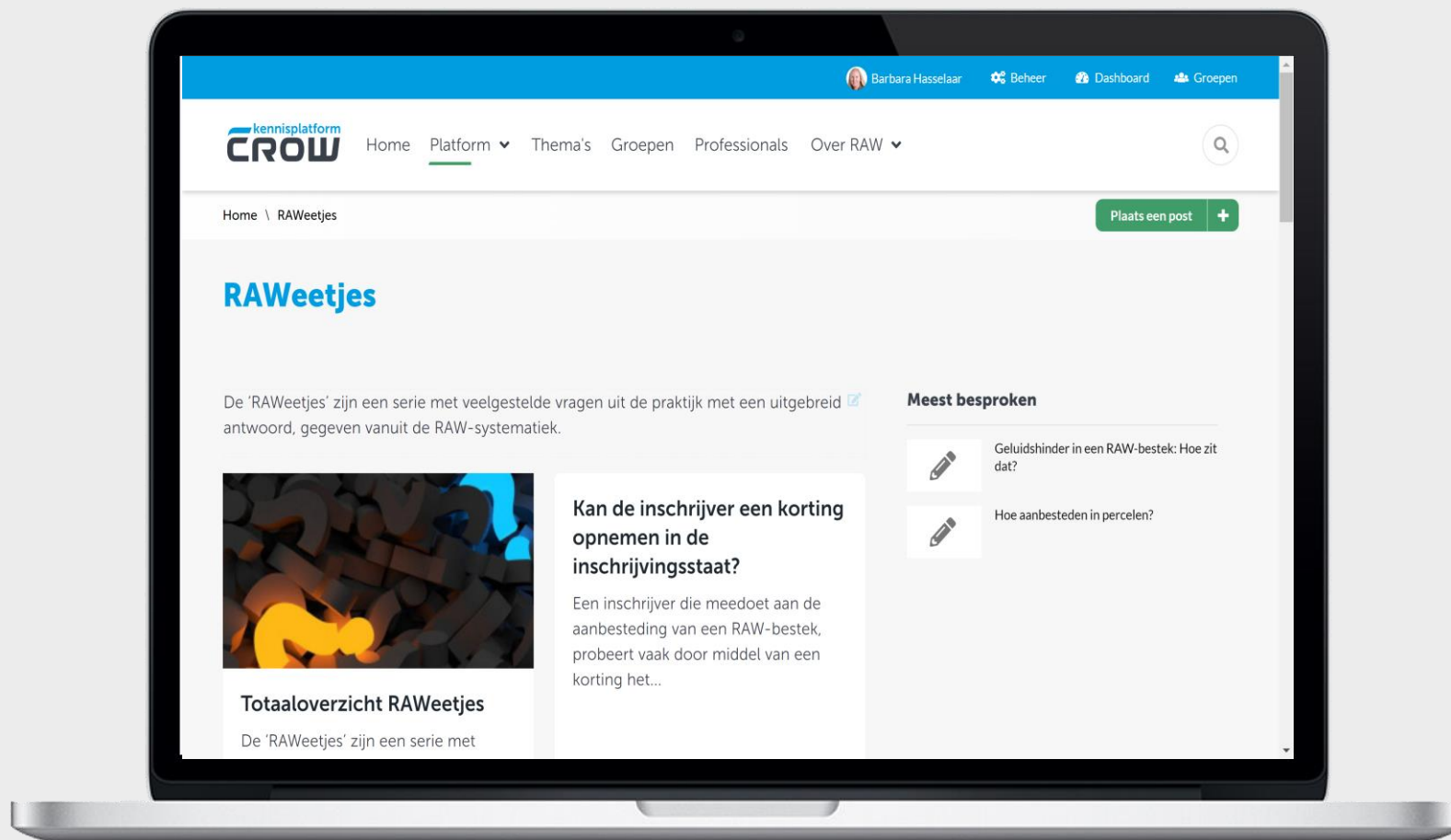
Verstrekken van een deelopdracht

Vaststellen van de som van de deelopdracht (artikel 01.21.07)

- Resultaatsverplichtingen uit inschrijvingsstaat
 - Hoeveelheid x prijs per eenheid
 - % Staartkosten uit inschrijvingsstaat (AK, WR, UK, Korting)
- Bijkomende werkzaamheden raamovereenkomst
 - Hoeveelheid x overeengekomen prijs per eenheid
 - % Staartkosten uit inschrijvingsstaat (exclusief Korting)
- Bijkomende werkzaamheden deelopdracht
 - Hoeveelheid x overeengekomen prijs (inclusief eventuele staartkosten)
- Uitgaven stelposten

RAWeetjes op RAW.nl

- Maak een account aan op RAW.nl;
- automatische melding van nieuwe RAWeetjes, helpdeskvragen nieuws etc.
- Laatste nieuws rondom RAW 50 jaar activiteiten

www.RAW.nl

- Cursus Raamovereenkomsten op:
 - 6 september, Veenendaal
 - 15 november, Eindhoven